

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

OBCHODNÍ PŘÍLEŽITOSTI NA RUSKÉM TRHU

31. 1. 2018 Praha / 1. 2. 2018 Olomouc

Martin Bašta

vedoucí ekonomického úseku

Velvyslanectví České republiky v Moskvě

1. Ekonomická situace – výhled

Ruská ekonomika roste, očekávaný růst na úrovni cca +1,6–1,7 % je ale nedostatečný (odhady WB, IMF)

- Makroekonomická stabilita a vyšší ceny ropy
- Růst táhne spotřeba, nízká inflace, uvolňování měnové politiky, lepší možnosti financování, plovoucí rubl,...
- Fiskální konsolidace, většina investičních projektů dokončena, nízké investice
- Vysoká závislost na těžebním průmyslu a další strukturální překážky včetně nízké produktivity, nekonkurenceschopného obchodního prostředí, špatné demografické situace, „zavřenost“ ekonomiky
- Dopady sankčního režimu včetně jeho možného přitvrzení

Bez strukturálních reforem nemůže ruská ekonomika dosáhnout většího růstu než cca 2 %...

1. Ekonomická situace – zahraniční obchod

Rusko–svět (mld. USD)

	2016	1.–11./2017	index 17/16
Vývoz	281,5	315,2	125,8
Dovoz	191,5	213,6	124,1

Zdroj: Rosstat, leden 2018

EU–Rusko (mld. EUR)

	2016
Vývoz	72,3
Dovoz	118,9

Zdroj: Eurostat, 2017

Rusko je 4. nejvýznamnější
obchodní partner EU

1. Ekonomická situace – hlavní sektory ekonomiky

Ropa a plyn

- podíl na příjmech do státního rozpočtu v 2017–2018 na úrovni 39–36 %
- podíl na celkovém vývozu Ruska cca 50 %
→ podíl příjmů se snižuje, závislost na palivech je ale vysoká!

Struktura HDP (zdroj: WB, 2016)

Potenciální nositelé růstu: zemědělství, lehký průmysl, chemický průmysl, strojírenství včetně dopravní techniky (programy rozvoje), tuzemský cestovní ruch a další

1. Ekonomická situace – průmyslová politika: politika náhrady dovozu a lokalizované výroby

2. Vzájemné ekonomické vztahy – obchodní výměna ČR-RF

mil. Kč	2013	2014	2015	2016	1.–11./2017
Vývoz	116 188	113 018	78 812	75 120	75 783
Dovoz	152 110	129 494	103 715	72 727	107 321
Bilance	-35 922	-16 476	-24 903	2 393	-31 538

Zdroj: ČSÚ, leden 2018

- V letech 2015–2016 výrazný pokles vývozu: ekonomická recese v Rusku, propad kurzu rublu, sankce, protekcionistická politika
- Podíl Ruska na vývozu ČR klesá (pouze 1,9 %). Přesto stále druhý nejdůležitější obchodní partner ČR mimo země EU
- **V r. 2017 růst vývozu o cca 10–14 %**

Český vývoz do Ruska stabilně vyšší než vývoz srovnatelných zemí EU

2. Vzájemné obchodní vztahy – hlavní položky

Český vývoz do Ruska v r. 2017 (údaje za 1.–11.2017)	podíl (%)	index (17/16)
➤ Silniční vozidla	17 %	131 ↗
➤ Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče	10 %	121 ↗
➤ Kancelářské stroje a zařízení k automat. zpracování dat	9 %	103
➤ Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu	9 %	91 ↘

Stroje a dopravní prostředky představují 65 % českého vývozu

Český dovoz z Ruska v r. 2017

➤ Plyn	33 %	129
➤ Ropa	33 %	153

Paliva představují 66 % českého dovozu

2. Vzájemné ekonomické vztahy – investice

Příklady českých investic v Rusku v letech 2016–2017

- BRANO Group, BRISK Tábor, AGROSTROJ Pelhřimov, Dřevojas, Hestego,...

Přímé zahraniční investice z ČR do RF (mil. USD)

2013	2014	2015	2016	1.–6./2017
36	109	54	165	14

Zdroj: Federální celní služba RF

Příklady lokalizace výroby v Rusku

- AO GRS Ural (TOS Varnsdorf), OOO Vagonmaš (Škoda Transportation),...

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

2. Vzájemné ekonomické vztahy – příklady českých firem s vlastní výrobou v Rusku

ŠKODA

**БАНК
ХОУМ КРЕДИТ**
Просто. Быстро. Удобно.

- Škoda Auto: aktuálně 9. nejúspěšnější značka na trhu
- Bank Home Credit: lídr v oblasti spotřebitelských úvěrů
- Hamé: největší výrobce paštik
- Pilsner Urquell: výrobce „plzeňského“ piva
a další

2. Vzájemné ekonomické vztahy mezi ČR a Ruskem – čeští manažeři v zahraničních firmách v Moskvě

VOLKSWAGEN
GROUP

PEPSICO

3. Perspektivní sektory – mapa oborových příležitostí

Perspektivní obory pro český vývoz do Ruska

Automobilový
průmysl

Dopravní průmysl
a infrastruktura

Železniční a
kolejová doprava

Energetický
průmysl

Civilní letecký
průmysl

Strojírenský
průmysl

Vodohospodářský
a odpadní průmysl

Chemický průmysl

Zdravotnický a
farmaceutický
průmysl

Zemědělský a
potravinářský
průmysl

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – automobilový průmysl

- V roce 2017 prodej osobních a lehkých komerčních automobilů v Rusku meziročně **vzrostl o 12 %** na 1,59 mil. kusů
- Z dlouhodobého hlediska jeden z nejperspektivnějších evropských trhů, především z důvodu nízké nasycenosti
 - na 1 000 obyvatel připadá v Rusku 360 automobilů, tj. o 40 % méně než v západní Evropě
- **Dekret D 166** stanovuje podmínky průmyslové montáže a zajišťuje rentabilitu automobilové výroby v Rusku, platnost do r. 2019
- Automobilové komponenty
 - hlavní vývozní položka EU do RF

**Potřeba stanovení dlouhodobých transparentních pravidel
a podmínek na podporu investic**

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – strojírenský průmysl (1)

Obráběcí a tvářecí stroje

- **Nejvíce postižený sektor v důsledku sankcí**
- Ruská produkce 479 mil. EUR versus spotřeba 1 278 mil. EUR
(zdroj VDW, *German Machine Tools Builders' Association*, 2016)
- Tlak na lokalizaci, vysoká průměrná opotřebovanost, slabá domácí produkce, v r. 2018 možné opětovné mírné oživení dovozů?

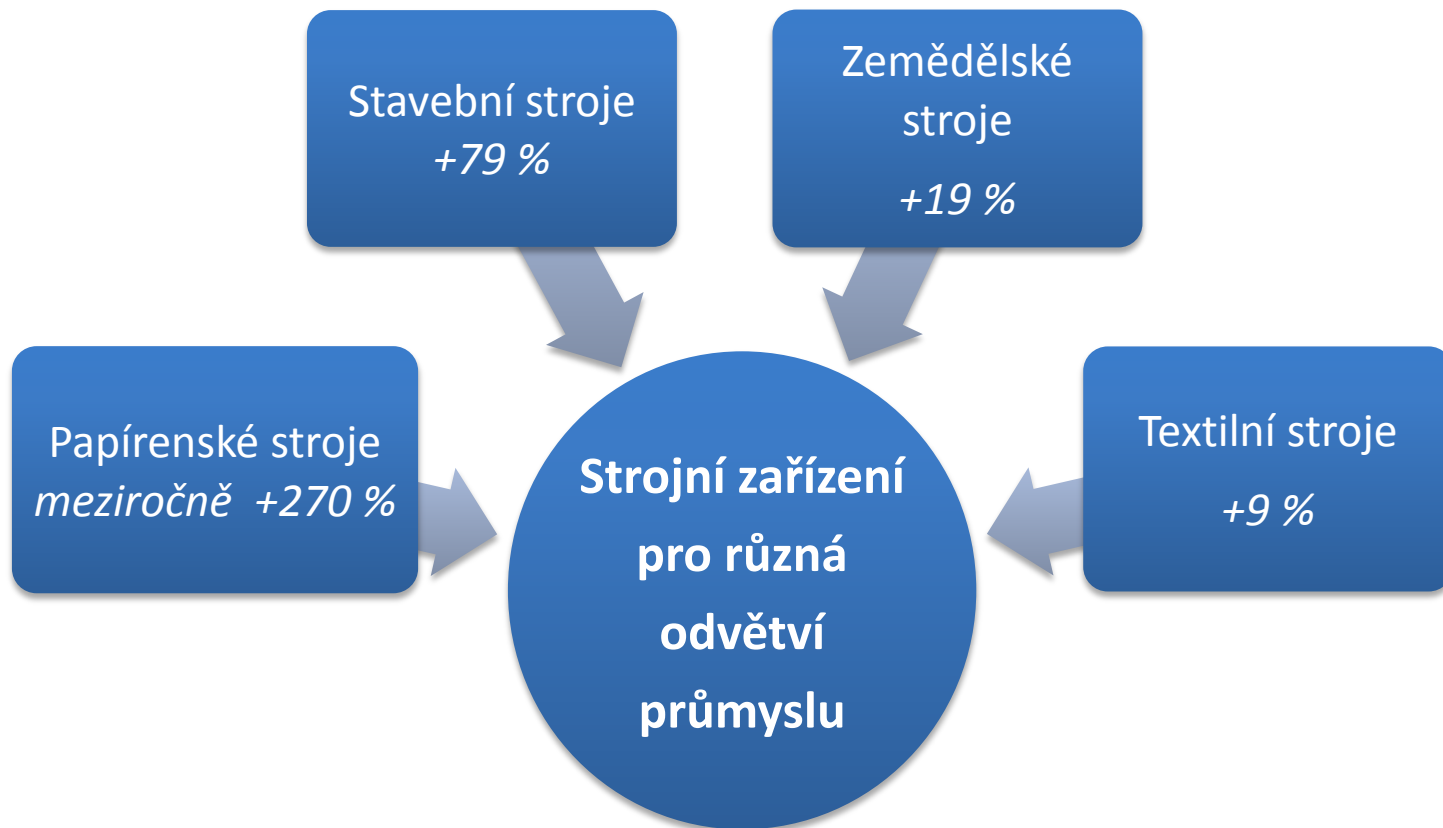
Vývoz obráběcích a tvářecích strojů z ČR do Ruska (tis. EUR)

	2013	2014	2015	2016	1.–11./2017
Vývoz OS a TS do RU	106 924	104 901	80 772	62 133	27 163
Podíl RU na vývozu OS a TS v %	18,9	17,9	12,6	10,9	cca 4,0
Podíl vývozu OS a TS na celkov. českém vývozu do RU v %	2,4	2,6	2,8	2,2	0,9

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – strojírenský průmysl (2)

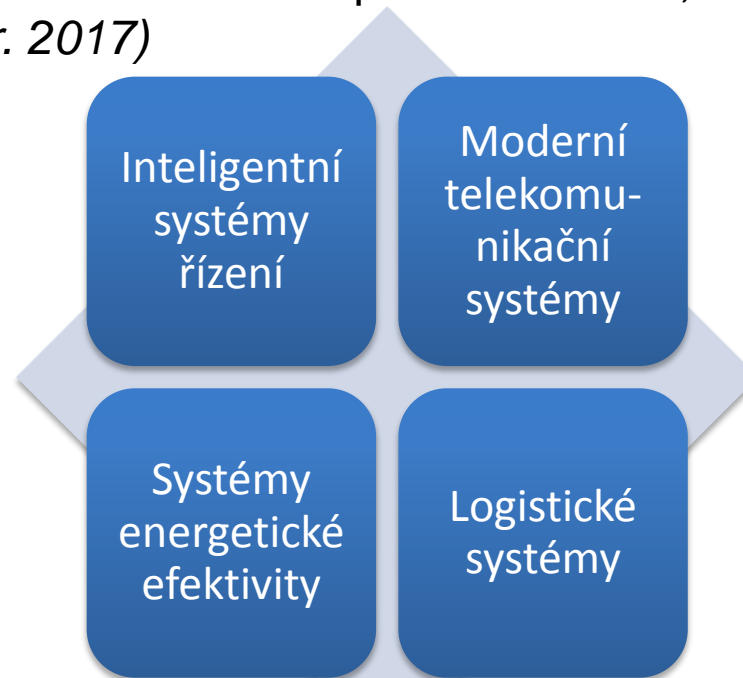
**Dynamika českého vývozu do Ruska v roce 2017 u
vybraných strojírenských položek**

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – železniční a kolejová doprava a infrastruktura

- Veřejná doprava – vagóny metra, modernizace tramvají, elektrobusesy,...
- Železniční sektor: domácí roční produkce cca 4,8 mld. USD versus dovoz 445 mil. USD (*r. 2017*)

Tlak na lokalizaci výroby. Zájem o nové technologie, především o ty, kde neexistují ruské analogy.

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – významný kontrakt v roce 2017 (1)

- Společnost OOO VAGONMAŠ ze skupiny **Škoda Transportation** dodá nové soupravy NěVa pro vozový park metra v ruském Petrohradu
- Firma v listopadu 2017 uspěla ve výběrovém řízení na sedm šestivozových souprav. Hodnota kontraktu je zhruba čtyři miliardy rublů (téměř 1,5 mld. korun)

Aktuální projekt navazuje na dvě předchozí dodávky. Celkem bude v Petrohradu v provozu 24 souprav metra ze Škodovky.

Zdroj: Škoda Transportation

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – energetika

- Subdodávky zařízení pro výstavbu a především modernizaci tepelných elektráren: kotle a turbíny, kompresory, čerpadla, armatury
- Menší lokální dodávky v oblasti obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti: nutné řešit konkrétní projekty na místní úrovni, slabá vládní podpora
- Nutná obnova přenosové soustavy: spíše z dlouhodobého hlediska
- Možnost dodávek jaderného zařízení pro Rosatom, většinou do třetích zemí

Zatímco veřejné investice do infrastrukturních projektů se budou v letech 2018–2019 snižovat, kapitálové investice do velkých energetických firem by měly pokračovat

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – významný kontrakt v roce 2017 (2)

- V únoru 2017 společnost **FANS** podepsala jeden z největších projektů v pětadvacetileté historii společnosti pro ruský trh
- Dodávka suchých chladičů pro nové elektrárny v Kaliningradské oblasti TEC Pregolskaya a TEC Primorskaya

Dodávka 4 chladících věží – vzduchových chladičů, které jsou součástí chladících okruhů, celkem ze 78 jednotek s celkovým výkonem 645 MW

Zdroj: FANS

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – chemický průmysl

- Dodávky do rozšiřování kapacit na výrobu hnojiv: výroben granulované močoviny, čpavku, síranu amonného a další produkce
 - domácí poptávka po hnojivech výrazně roste (7 mil. tun v roce 2017), výrazně se zvyšují investice
- Zájem o technologie na zplyňování, tj. zejména přeměnu organických materiálů (uhlí a těžkých ropných zbytků)
- Výstavba chemických závodů, např. při náhradě nekonkurenceschopné tkané textilní produkce chemickou výrobou

**Chemický průmysl je dle vládní koncepce nosný pro rozvoj
lehkého průmyslu**

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – ostatní sektory

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Rusku – služby

- ✓ Návštěvnost ruských turistů v ČR v r. 2017 – nárůst o 40 % (2. místo podle počtu přenocování, průměrná délka pobytu 6 nocí)
- ✓ Nárůst cestovatelů z Ruska na letišti v Praze: 1,2 mil. v 2017, + 26 %
- ✓ České aerolinie: 46 letů týdně (Praha–Moskva, Sankt Petěrburg, Jekatěrinburg, Rostov na Donu, Samara, Kazaň, Ufa + K. Vary–Moskva)
- ✓ Růst žádostí o ruská víza letech 2016–2017

Rusko je jedním z nejvýznamnějších partnerů ČR v oblasti obchodu se službami

4. Příležitosti v ruských regionech – proč do regionů

- ✓ Relativně větší autonomie v rozhodování
- ✓ Jednodušší přístup k vedoucím představitelům
- ✓ Vlastní rozpočet a jeho priority
- ✓ Větší šance pro malý a střední byznys

Nové trendy

- enormní zájem o investice
- maximální snaha o rozvoj exportně orientované ruské produkce

Značné ekonomické rozdíly mezi jednotlivými regiony: nejlepší ruské oblasti jsou srovnatelné s high-income OECD zeměmi, nejhorší regiony odpovídají spíše úrovni rozvojových zemí.

4. Příležitosti v ruských regionech – spolupráce s ekonomicky vyspělými regiony

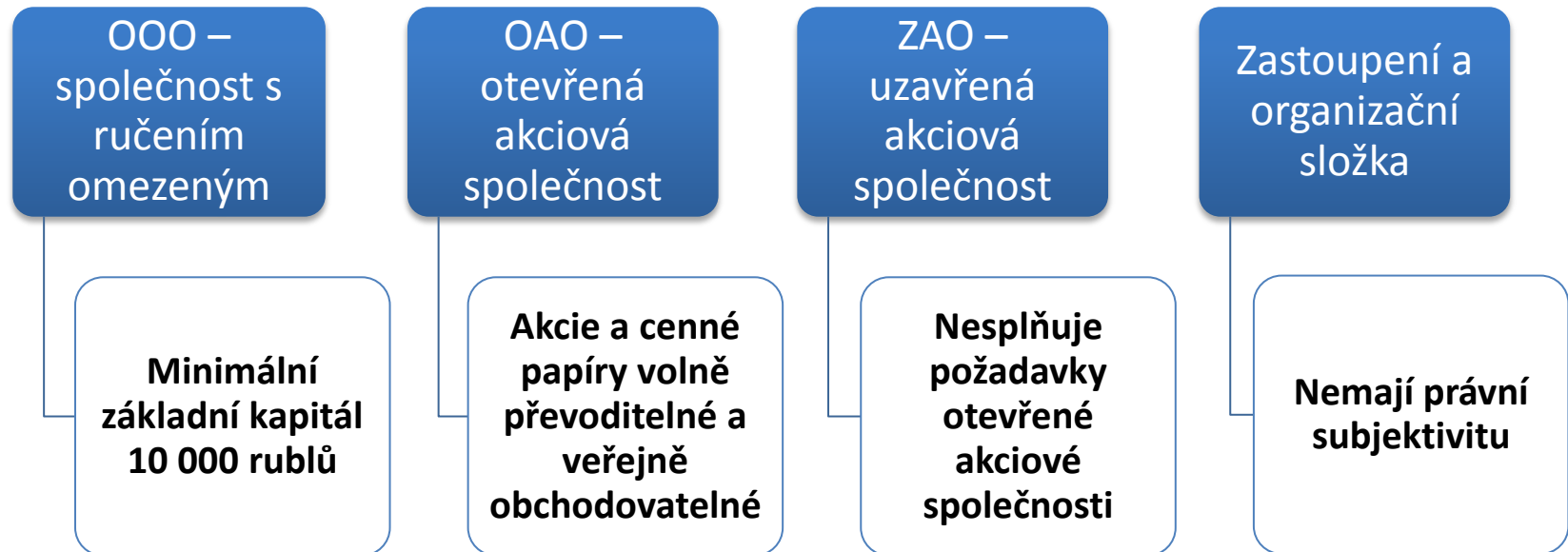
Vývoz ČR do vybraných regionů Ruské federace (v USD)

Region	1–11/2017	1–11/2016	index 17/16
Moskva	1 245 638 441	1 132 076 883	110,0
Kalužská oblast	309 176 565	221 773 444	139,4
Sankt Petěrburg	290 883 255	291 429 846	99,8
Moskevská oblast	244 216 167	163 612 644	149,3
Kaliningradská oblast	220 208 580	68 945 521	319,4
Nižegorodská oblast	121 015 958	49 872 427	242,7
Sverdlovská oblast	67 652 749	70 015 653	96,6
Leningradská oblast	60 407 399	43 334 742	139,4
Republika Tatarstán	50 416 390	58 416 452	86,3
Samarská oblast	41 280 831	44 443 050	92,9
Celkem	3 056 915 121	2 496 399 474	122,5

Zdroj: Federální celní služba RF

5. Podnikání a obchodování s Ruskem – přehled podnikatelských forem

Lze využít českých právních kanceláří Peterka & Partners, PRK Partners, SterbaTomashevskaya a dalších, které působí v Rusku nebo se na Rusko specializují.

5. Podnikání a obchodování s Ruskem – podpora

V jakých regionech?

- ✓ Moskva
- ✓ Jekatěrinburg
- ✓ Vladimírská a Jaroslavská oblast
- ✓ Republika Baškortostán
- ✓ Kemerovská a Novosibirská oblast
- ✓ Čeljabinská oblast
- ✓ Archangelská oblast

V jakých sektorech?

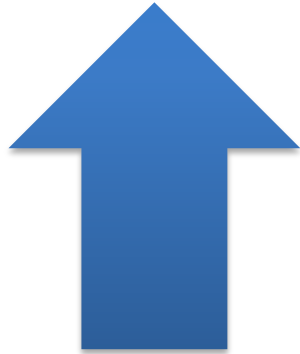
5. Podnikání a obchodování s Ruskem – podpora

- ✓ Oficiální návštěva prezidenta ČR v RF v listopadu 2017 – rekordní mise 132 firem, podepsány dohody za více než 20 miliard korun
- ✓ Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci mezi ČR a RF
- ✓ Ekonomičtí diplomaté na velvyslanectví v Moskvě a generálních konzulátech v Sankt Petěrburgu a Jekatěrinburgu + CzechTrade + CzechTourism + do budoucna CzechInvest
- ✓ Sektorové prezentace českých firem, podnikatelské mise, prezentace ruských regionů a českých krajů, podpora konkrétních projektů, identifikace příležitostí, řešení problémů, inomingové mise,...
- ✓ Český dům v Moskvě

5. Podnikání a obchodování s Ruskem – proč vyvážet do Ruska?

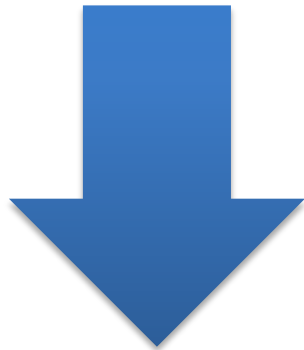
Perspektivní trh, v mnoha sektorech nenasycený, má
růstový potenciál

Vysoká závislost na dovozech

ČR má v Rusku dobrou „startovní“ pozici

Možnost komplexních dodávek

Diverzifikace aktivit může být složitá

Obchodní prostředí je složité, netransparentní,
nekalé praktiky existují

Podíl státu je vysoký – 64 tisíc ruských společností
je napojeno na financování s podporou státu

Větší finanční podpora ze strany státu na federální i
regionální úrovni snižuje produktivitu a omezuje
rozvoj zdravé konkurence

Narůstající protekcionistická a restriktivní opatření

**Přeji hodně úspěchů a těším se
na další spolupráci!**

commerce_moscow@mzv.cz

tel: +7 (495) 276 07 2